

Informasjon fra Raseråd Toller angående Degenerativ encefalopati (DE)

Forskningen på DE ledes av forskere ved Universitetet i Missouri (USA). Tilfeller av sykdommen er per dags dato diagnostisert i både Norge, Sverige, England og Canada. Dette er en sykdom som blir gradvis verre og til slutt må hunden avlives som følge av sine symptomer. Det finnes ikke noe botemiddel. Sykdommen er dramatisk og i tillegg til effektene på hunden påvirker den også eieren på mange forskjellige måter.

DE er ikke noe som en direkte ser hos en valp, vanlige symptomer kan like gjerne være helt normal adferd til en valp. Etter hvert som valpen vokser blir det tydeligere at alt ikke er som det skal, men det er vanskelig å sette fingeren på hva der er, eller når det startet. Symptomene er ikke til stede hele tiden i begynnelsen, men dukker opp innimellom. Etter hvert legger du merke til at valpen/unghunden din innimellom sover unormalt, kanskje meget dypt og med kraftige bevegelser og noe lyd. Den er ofte vanskelig å vekke under denne søvnen. Holdningen til hunden blir verre, bakbeina havner mer under kroppen, steget blir kort og den vanligvis stolte halen henger som oftest rett ned. Dette kan skje over en periode på ca. 2 år.

DE er en neurologisk sykdom som forårsaker langsom nedbryting av hjerneceller i et spesifikt område i hjernen. Hunden mister ikke bare mange av sine normale funksjoner, men også sine «intellektuelle» egenskaper. Den har eller får problemer med å gjennomføre mer kompliserte oppgaver, slikt som lange lydighetsprogrammer, å gå spor eller gå feltsøk. Den har problemer med å konsentrere seg mer enn en kort stund og er lettdistrahert. Den kan få separasjonsangst, reagere negativt på lyder og har et meget høyt stressnivå. Den kan også bli aggressiv mot både andre hunder og mennesker. Det er dog viktig å huske at ikke alle hunder med DE utvikler aggresjon og at dette er kun ett av symptomene.

Naturen til symptomene kan fort feilaktig tolkes til at det handler om en hund med atferdsproblemer heller enn en sykdom. Rutineundersøkelser som røntgen, sjekk av flåttbårne sykdommer, fysioterapi eller andre tester gir alle normale resultater. Mange gode råd om hvordan hunden skal håndteres kommer helt sikker fra velmenende personer, men der er ikke noe som fungerer. Å ikke lykkes i å trene sin egen hund eller at hunden viser uprovosert aggresjon kan få eiere til å slutte og trene og trekke seg unna aktive hundemiljøer. Det føles kanskje lettere å ikke utsette hunden for

situasjoner hvor den ikke kan «oppføre seg». Dette kan fort lede til en følelse av mislykket hundehold, som gjør situasjonen enda vanskeligere.

Hvis du har en hund som stemmer med beskrivelsen, nøl ikke med å ta kontakt! Enten med forskerne direkte på adressen som er oppgitt ovenfor, eller med Raseråd Toller. Vi samarbeider tett både med forskerne og med veterinærer i Norge. Hvis du kjenner noen som har en toller med lignende symptomer, gjør eieren oppmerksom på sykdommen og be dem ta kontakt. Alle henvendelser behandles selvfølgelig konfidensielt.

Johanna Järnegren
Raseråd Toller
toller@retrieverklubben.no